

**Megoldás.** Bármilyen is egy adott pillanatban az addig dobott számok összege – hacsak nem 4-gyel osztható, hiszen akkor a játék befejeződik –, a következő játékos tud olyan számot dobni, amellyel nyer: ha az összeg  $4k + 1$  alakú, akkor 3-at, ha  $4k + 2$  alakú, akkor 2-t vagy 6-ot, ha pedig  $4k + 3$  alakú, akkor 1-et vagy 5-öt dobva győz.

Így minden dobáskor legalább  $\frac{1}{6}$  az esélye annak, hogy a következő dobással a játék véget ér. Legfeljebb  $\left(\frac{5}{6}\right)^n$  tehát annak a valószínűsége, hogy a játék  $n$  dobás után még nem ér véget, ez az érték pedig tart a nullához. A játék tehát 1 valószínűséggel véget ér.

Tegyük fel, hogy a játék egy adott állásában a dobott számok összege  $4k + r$  alakú ( $0 \leq r \leq 3$ ). Ha  $P_r$  jelöli annak a valószínűségét, hogy a soronkövetkező játékos – aki éppúgy lehet Anna, mint Zsófi, hívjuk őt  $X$ -nek – ezután valamikor győz, akkor ez a valószínűség nyilván csak az  $r$  maradéktól függ. Másfelől láttuk, hogy a játék véget ér, éppen ezért ebből a helyzetből a másik játékos, aki  $X$  után jön,  $1 - P_r$  valószínűséggel nyer. Itt értelemszerűen  $P_0 = 0$ , hiszen  $X$  már veszített. Ha pedig  $X$  dobása nyomán  $4k + r'$  lett a dobott számok összege, akkor most nem  $X$  következik, így a fentiek szerint  $1 - P_{r'}$  annak a valószínűsége, hogy ő nyer. A továbbiakban ezt az egyszerű észrevételt alkalmazzuk a  $P_r$  valószínűségek felírásakor.

Vizsgáljuk meg a nemnulla maradékokat; legyen először  $r = 1$ , és nézzük meg, hogy a lehetséges dobásai nyomán kialakult helyzetben  $X$  milyen valószínűséggel nyeri meg a játékot. Ha 3-at dob – ennek a valószínűsége  $\frac{1}{6}$  – akkor  $(1 - P_0) = 1$  valószínűséggel nyer. Ha 1-et vagy 5-öt – ennek az esélye  $\frac{1}{3}$  – akkor  $4k + 2$  alakú számra jutva a fentiek szerint  $(1 - P_2)$  valószínűséggel nyer. Hasonlóan kapjuk, hogy ha 2-t vagy 6-ot dob – ennek az esélye is  $\frac{1}{3}$  – akkor  $(1 - P_3)$ , ha pedig 4-et dob, akkor  $(1 - P_1)$  valószínűséggel nyer. Eszerint:

$$(1) \quad P_1 = \frac{1}{6}(1 - P_0) + \frac{1}{3}(1 - P_2) + \frac{1}{3}(1 - P_3) + \frac{1}{6}(1 - P_1)$$

Hasonlóan írhatók föl a  $P_2$  és a  $P_3$  valószínűségek:

$$(2) \quad P_2 = \frac{1}{3}(1 - P_0) + \frac{1}{3}(1 - P_3) + \frac{1}{6}(1 - P_1) + \frac{1}{6}(1 - P_2), \quad \text{illetve}$$

$$(3) \quad P_3 = \frac{1}{3}(1 - P_0) + \frac{1}{3}(1 - P_1) + \frac{1}{6}(1 - P_2) + \frac{1}{6}(1 - P_3).$$

A három egyenletet rendezve az alábbi egyenletrendszert kapjuk:

$$(1)\text{-ből:} \quad 7P_1 + 2P_2 + 2P_3 = 6.$$

$$(2)\text{-ből:} \quad P_1 + 7P_2 + 2P_3 = 6.$$

$$(3)\text{-ből:} \quad 2P_1 + P_2 + 7P_3 = 6.$$

Az egyenletrendszert megoldva kapjuk, hogy  $P_1 = \frac{50}{99}$ ,  $P_2 = \frac{60}{99}$ ,  $P_3 = \frac{62}{99}$ .

Térjünk rá ezután a két szereplő, Anna és Zsófi játékára. Ha először Anna  $4k + r$  alakú számot dob, akkor a fentiek szerint  $1 - P_0 = 1$  valószínűséggel győz, ha  $r = 0$ ; és  $1 - P_r$  valószínűséggel, ha  $r = 1, 2, 3$ . Mivel pedig  $\frac{1}{6}$  valószínűséggel dob 0 vagy 3 maradékot és  $\frac{1}{3}$  valószínűséggel 1-et (1 és 5), illetve 2-t (2 és 6), azért annak a valószínűsége, hogy kezdő játékosként Anna győz:

$$\frac{1}{6}(1 - P_0) + \frac{1}{3}(1 - P_1) + \frac{1}{3}(1 - P_2) + \frac{1}{6}(1 - P_3) = \frac{1}{6} + \frac{1}{3} \cdot \frac{49}{99} + \frac{1}{3} \cdot \frac{39}{99} + \frac{1}{6} \cdot \frac{37}{99} = \frac{52}{99},$$

valamivel nagyobb, mint  $\frac{1}{2}$ .

*Megjegyzés.* Sokan elmulasztották annak igazolását, hogy a játék 1 valószínűséggel véget ér, így pedig a fenti okoskodás hiányos.